

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“
eina kartą į savaitę kiekvieną subatą.

KAINA JO:

metams 8 (\$2.)
pusmečiui 4 šil. (\$1.)
3 mėnesiams 2 šil. (50c.)

Pagarsinimai 6 penai
už ketvirtainį colį, arba
sulig sutarties.

Puiki spaustuė da
bams atlikti.

Savo knygų sandėlis.

Adr.: „Išėivių Draugas“,
281 Eglinton Street,
Glasgow.

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

IŠEIVIŲ DRAUGAS

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“

Lithuanian Weekly newspaper. Published every Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labour. Official of all main Lithuanian Associations in Great Britain. Most popular newspaper, by far largest circulation amongst Lithuanians in United Kingdom. Advertisements in newspaper are bound to bring best results.

Subscriptions:

Yearly 8 sh., halfyearly 4 sh.
Advertisements 6d per square inch.

„Išėivių Draugas“,
281 Eglinton Street,
Glasgow.

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L. K. DARBININKŲ Š. JUOZAPO SAJUNGOS

No.10 (108 metai V)

9 KOVO 1918 m.

Atskiras ekz. 2 penai

Pamaldos.

9 Kovo (subatoj, išpažinčių klausimas):
BATHGATE (apie 11 v. išryto); ir UD-
DINGSTON (apie 9 v. išryto); ir BURN-

[BANK (apie 6 v. v.)

10 kovo (kaip paprastai) BURNBANK
[ir DALKEITH.

16 kovo (subatoj, išpažinčių klausimas):
AUCHINLECK (išryto); ir BOTHWELL
(išryto apie 9 v. del Palace ir View Park lie-
tuvų) ir MOSSSEND nuo 7-30 vakaro.

17 kovo (kaip paprastai) MOSSSEND ir
[STEVENSTON.

Š. V. J. Širdies Prmaldos bus kas mėnuo
ant 6 v. vak., pirmą sėdę Mossend,
antrą sėdę Burnbank.

VELYKINĖS išpažinties laikas prasi-
dėjo 17 vasario, tensis iki po Velykų.

Kiekvienas privalo pasirūpinti neatidėliot
velykinės ant toliau.

Rusijos „Ambasadorius.“

Britanija nenori agitatoriaus.

KAS KONSULIS?

Jau seniai rusų „valdžia“, bolševikai nu-
siskyrė į Londoną „ambasadorių“ Litvino-
vą. Tik iki šiol Britanijos valdžia ne tik Lit-
vinovo nepripažino už ambasadorių, Rusijos
atstovą, bet nė pačių bolševikų nepripažino
už rusų valdžią. Bolševikus skaito valdžios
uzurpatoriais arba valdžią neteisėtai pasisa-
vinusiais. Tečiau išpradžių nenorėjo kelti
ginčo su bolševikais ir jų „ambasadoriaus“
nejudino.

Berods, Litvinovas—tipas paprasto soci-
jalistų agitatoriaus-demagogo. Jis apskel-
bęs ambasadorium, pertai siek tiek pragar-
sėjęs, viešai išsireiškė: esą sėdįs Londone
tam, kad padaryti Britanijoje revoliuciją, už-
vesti rusišką tvarką ir socialistišką rojų.
Tam ir agitacija vąrsyjas.

Ištikro, gal ne vienas ambasadorius agi-
tacijomis užsiima ir gal Litvinovas garai daro
neveidmainiaudamas: pasisako ko norįs. Tik
viešas išsišokimas ambasadoriaus gali jį pa-
versti į šiaip jau niekingą agitatorėlį, kurs
gėda daro savo kraštui. Todėl britai nemaz
nustebo iš „ambasadoriaus“ paties apskel-
bimo už agitatorių.

Netrukus naujas, nepripažintas „amba-
sadorius“ apsigarsino darbais. Nuvyko ant
kelių darbo partijos, trade-unijų ir tam pa-
našių susirinkimų, ten „vardan Rusijos pro-
letarijato“ prašė sau balso, gi gavęs gyre
dabartinę rusų „tvarką“, piršo „revoliuciją“
ir rusų rojus linksmybės. Iš tokių „amba-
sadoriaus“ prakalbų, pasipiktino ne tik bur-
žujai-kapitalistai, bet ir britų „proletari-
-unijų delegatai. Britų valdžia, kuri jau
rengėsi ambasadorių pripažinti, galutinai ne-
pripažino ir skaito Litvinovą už paprastą
svetimžemį, kurį nesinorėtų užkabinti, jei
išvengtų bus galima.

„Ambasadorius“ turi savo ofisą Londone
arti padangų. Sakoma, pas jį nuolat lankosi
daugybė žmonių, svetimtaučių ir britų,
labiausiai socialistiškos anarchistiškos spal-
vos. Laiptai ir „lift“ esą taip užsikimšę, kad
kitiems namų gyventojams ėmė užkliuti.
Litvinovas turįs pas savęs nuolat kokius tai

nepageidaujamus „mitingus“, varas agita-
ciją svetimtaučių ir britų tarpe. Bent taip
rašo britų spauda ir taip skundžiasi namų
savininkas, policija, Parlamento atstovai.

Antgalo kilo „tribelis.“ Britų kantrybė
(nežinom kaip dikta) išsisėmė. Parliamente
atstovai užpuolė valdžią, kam toji Litvinovo
nesuvaldanti. Valdžia ėmė teisintis ir apreiš-
kė nemaž nemalonių Litvinovui dalykų.

Sulig valdžios pranešimo—Litvinovas ne
ambasadorius. Jei būtų, esą, ambasadorius,
butų į trumpą laiką buvęs išvytas Rusijon.
Bet esąs nors nepavojingas, visgi nemalonus
agitatorius prieš tvarką. Jis net dabar jau
perspėtas policijos. Valdžia nenorėjusi jo ju-
dinti, bet pajudinusį. Litvinovas pasižadėjęs
daugiau jokių agitacijų nėvaryti. Jei pasi-
žadėjimo neišpildys, tai su juo valdžia pasi-
elgsianti kaip su paprastu prieš tvarką agita-
torium (suprask: baus kaip daug ką nubaudė:
į kalėjimą, koncentracijos kampa arba ištre-
mimą Rusijon). Prie to, esą netrukus išleis-
tas bus įsakymas, užginantis svetimtaučiams
viešai mitingus daryti ir ant jų kalbėti.
(Tas įsakymas nelab aiškus: ar jis visus
svetimtaučių mitingus užgins, ar tik kai-ku-
riuos).

Apskritai kalbant, Parliamente apie Lit-
vinovą ir valdžios, ir atstovų kalbėta kaip
apie nepageidaujamą, tvarką ardantį agita-
torių: taip apie ambasadorius nekalbama.

Be to, Litvinovas gavo patirti, kad
čia ne Rusija, bet vis dar „kapitalistų val-
stija“, kur kapitalistai nemažiau, bet gal,
daugiau už proletarus gali. Ir tie kapitalistai
nepageidauja „rojaus“ apaštolu. Savininkas
tų namų, kuriuose Litvinovo office buvo,
ėmęs užrakino duris, neįsileidžia daugiau
„ambasadoriaus.“ Sako: per jį, jo savotiškus
svečius, nuolatinis slaptus mitingus ir pa-
sitarimus negalima kitiems namų gyventojams
išsistekti. Nepageidaujamas, žodžiu,
foreigneris. Tegul įieškosi kitur vietos. Lit-
vinovas traukia už tai namų savininką į
teismą; bet čia ne Rusija, vargiai ką bepe-
nys iš teismo. Kol kas teismas liepė namų
savininkui įsileisti Litvinovą, bet tam pata-
rė jokių mitingų nedaryti ir svečių ne-
priiminti. Beja, yra Londone rusų am-
basados savo namai, bet ten Litvinovas ne-
įsileista, nes nepripažinta ambasadorium.
Jis turi pats sau office samdytis kur išmano,
o ambasada neužimta nuo to laiko, kai p.
Nabokov, prasišalino.

Ne taip seniai rusų „valdžia“—social-
-anarchistai bei bolševikai „prašalino“ p.
Denham nuo Glasgovo rusų konsulo urėdo,
gi jo vieton nuskyrė p. McLean. Kas gi da-
bar rusų konsulis Glasgove? Denham ar
McLean?

Tikro, pilnavaldžio konsulo rusai Glas-
gove neturėjo, o dabar ir turėti negali, kada
rusų vardas lig už pažeminimą priimama.
Oficijališkai britai skaito konsulo vietininku
p. Denham. Su juo tik veda reikalus konsu-
lato. McLeano nepripažinstą.

P. Denham gan gerai Glasgove žino-
mas ir visad labiau įtekingas, neg bil koks
rusų konsulis dabar butu. Jis britas, bet
toks, kurs neturėjo nemalonomų su policija
bei valdžia. Jis neskaatoma nuo konsulystės
prašalintu.

Kas toks McLean? Tas irgi nemažiau už
p. Denham Glasgove žinomas. Labiau gar-
sus, tik iš kitos pusės. Jis ne rusas, tik brit-
tas. Ir britas, kuris skaitomas tarpe gatvi-
nių agitatorių, Glasgow Green'o spykerių.
Didžiama britų jį laiko už šiaip jau chuli-

ganą, uličios rėksnį.

Chuliganu, uličios rėksniu McLean va-
dinti nebutų visai teisinga. Jis kada tai
buvęs *school masteris*, mokyklos viršininkas,
žmogus pusėtinai prasilavinęs, tik laike šios
karės virtęs į karštą socialistų gatvinį agi-
tatorių, Green'o spykerį. Maž daug, skaito-
ma britų tarpe kaip pas mūsų pavadintu-
mėm karštu, mokslingu ciciliku. Jis turėjęs
plačią istoriją su britų policija. Užtai, aišku,
jo žodis prie britų valdžios (nors ne tik
konsulo vardu, bet caro paties būtų parem-
tas) visgi reikštų mažiau, neg paprasto, užtai
correct man'o Denham. Tuotarpu už kon-
sulį McLeaną britų valdžia nepripažinstą,
skaito tik už paprastą p. McLeaną, kurį bil
kada gali patupdyti į čypę už priešvaldišką
agitaciją.

Mums, lietuviams, rasit, geriau būtų,
kad p. McLean ištikro turėtų pilną konsulo
galę. Bet visas kriukis tame, kad jis neturi.
Ir vardas rusų konsulo šiandien faktiškai pa-
naikintas, išdalies gi priguli p. Denham, ne
p. McLean.

Rusijoje Galbijama Garsesni Veikejai.

Dabartinais laikais bolševikai arba soci-
jal-anarchistai ir ju suagituoti gaivalai pradėjo
žudyti ir mušti labiau pagarsėjusius Rusijos
veikėjus. Ypač kliūna kadėtu (ukininkų-de-
mokratų) partijos nariams. Kliūna tiems, ką
pragarsėjo nuo pirmos iki paskutinios rusų
Dumos laikų kaipo kalbėtojai-revoliucijonie-
riai, caro priešai. Kurios car valdžia no-
rėjo bet nedrįso suimti ar žudyti, tuos „so-
cialistų“ valdžia suima ar žudo.

Štai suimta ir nugalabinta garsiausieji
Dumų kalbėtojai veikėjai: Singarev'as, Ko-
koškin, Karaulov, Korovičenko ir tt. Miliu-
kov slapstosi Rusijoje, Maklakov, Nabokov ir
tt. slapstosi užrubežj. Šimtai kenčia rusų
„socialistų“ kalėjimuose, kur užlaikymas
žiauresnis neg prie caro buvo.

Korovičenko, garsus advokatas-kalbėto-
jas, nužudytas bolševikų sukurstytos minios
Taškente, Centro Azijoje.

M. A. Karaulov, vienas iš garsiausių Du-
mos kalbėtojų, revoliucijos vadovų, laike
šios karės išrinktas Tereko (Kaukazo) kazo-
kų vadu (atamanu) važiavo traukiniu, kada
bolševikų sukurstyti kareiviai apipulė vago-
nus, pareikalavo kad Karaulovas išeitų ant
platformos, kada atamanas atsiskakė-ėmė
šaudyti į vagoną. Taip sušaudė vagonė patį
M. Karaulovą, jo brolių ir oficerių Bielouso-
vą. Jau negyvu ištraukė ant platfor-
mos, čia mėtė ant štikų ir plėšė bjauriai į
šmotus. Kaip nugalabinta Singarev ir Ko-
koškin-pranešėme seniau.

Atžagareivišku ministerių (ne syki) vir-
šininkas, caro bičiulis Goremikin gyveno sa-
vo dvarelyj. Bolševikų sukurstyti „revoliu-
-c-jonieriai, užpuolė jo dvarelį, patį Gorem-
-kiną (žilą senį) užmušė, podraug užmušė jo
pačią ir žentą. Jo dukterė atrasta vos gyva, su-
žeista mirtinai. Dvaras apiplėšta.

Apie šiaip jau tukstančių žmogždysčių
apiplėsimų neminėsim. Rašoma, kad į tuos
kelius mėnesius Rusijoje išgalabinta daugiau
žmonių, neg žuvo per visą keliolikos metų
prancūzų revoliucija, nors ten kai kada šim-
tais kapodavo galvas vieni kitiems. O dar
galas toli.

Rusijoje Badas.

MUŠA SENIUS IR VAIKUS.

Daugelyj Rusijos vietų pradėjo badauti.
Kai kur milijonai pudų javų puva ant vietos,
geležinkelių stotyse, magazinose. Nėra kam
dirbti, kriauti į vagonus ir pačių vagonų nė-
ra. Geležinkeliai užimti kareivių-trampų,
kurie šimtais tukstančių kilnojasi iš vietos į
vietą nežinia kam: patis nežino. Kas kur už-
simanė-ten važiuoja, žinoma, uždyka. Užtai
kartais viename paviete duonos pelės nenori
ėsti, kitame gretimai žmonės badauja.

Iš Turkestano, Centro, Azija, atvyko į
Maskvą tam tikra delegacija, pasiuntintystė.
Ji apsakė Maskvos Darbininkų ir Kareivių
Delegatų Tarybai (Soviet) baisenybes. Sako,
Turkestane badas. Vietos žmonės, ypač Sar-
tai ir stabmeldžių tautos delei bado pradėjo
užmušinėti savo senius, vaikus, ligotus, visus
silpnesnius, kurie negali sau maista susirasti.
Vaikai žudo senius tėvus, tėvai mažus savo
vaikus, kad mažiau būtų pilvų.

Nusiskundžia ant bado net tokie kraštai,
kurie seniau visad turėdavo duonos perdaug,
gabendavo kitur. Betvarkė atsiliepti pradė-
jo suriai.

ŽELVIO IR KIŠKIO LENKTYNĖS (Sakmė).

Zuikys bei Kiškis kur tenai ant tako
Pamates Želvį arba Čerepaką
Atsiliepti jį juokais:
—Matyt, pigus tamstelei laikas
Jei taip sau sveikas
Replioji nestrokais...
Tik pasakyk man: ar toli
Taip šliauždamas nušaužti tu gali?..
Ant to atsakė jam Želvys:
—Kad aš negreitas-pats žinau,
Tečiau visvien, manau,
Ir nesiskubindamas-vis
Galėčiau su Kiškio bandyt lenktynių:
Prasliaužti mylią pirmutiniu.
Iškilus ginčui, pabaigai dalyko
Lenktynių sutartis įvyko:
Kas pirmas mylią nukeliaus—
Tas čempijono vardą gaus...
Taryboms užsibaigus Kiškis praputė išsėtis.
Jisai sau svarstė:—Kam skubėtis?
Kada lenktynių nepradėsiu,
Pralenkti Želvį tik vis vien galėsiu!..
Na, o Želvys ant Kiškio nebelaukė,
Palengva, bet pirmyn jau traukė...
Visa istorija užtai
Pasibaigė keistai:
Pramigo Kiškis, bet ant tų lenktynių
Želvys prie tikslo nurepliojo pirmutiniu.

Prie tikslo pirmas ne greitis nukeliauja,
O tas-kas išnašus ir kas darbuotis nepaliauja.

Nedidis džiaugsmas iš gabumo,
Jei truksta išnašumo, pastovumo ir darbštu-
[mo.

Išėivis.

JAPONIJA jau be abejonės žada užimti
Sibirą. Ko gero, gali ateiti laikas, kad rusus
britai pradės skaityti priešais. Nes Japonijos
įsikisimo rusai nenori.

Kiek Kas Turi Kariumenes.

Tikra skaitlinė nėra žinoma ir buti negali. Bet maž daug apskaitoma. Bent skaitlius divizijų arčiau žinomas. Divizija divizijai nėra lygi, gali turėti nuo 8,000 iki 16,000 ir net daugiau karių. Vidutiniškai galima imti 10,000. Apskritai kalbant, bent vokiečių divizijos, sakoma, turi mažiau neg 10,000 karių. Susideda tik iš trijų pulkų, kožnas pulkas sumažintas irgi ant vieno bataliono, batalionas sumažintas ant rotos. Tik armotų turi ne tik pilną skaitlių, bet dar daugiau neg divizijai priprasta turėti. Vokiečių obalnis: daugiau armotų, mažiau žmonių. Vokiečiai turi apie 240 divizijų, Austrija apie 77, turkai apie 47 divizijas, bulgarai apie 14 divizijų, iš viso apie 377 divizijas, vidutiniškai apie 3,770,000 karių. Čia, aišku, nepriskaitoma karių tie, ką praverčia papildyti nuostolius, ką užima vietas kritusių bei sužeistų karėjų. Bet skaitoma ne vien kovojantieji, bet rezervo-zoposto divizijos, sargybos, saugos, inžinierių ir tt. Kiek turi Britanija, Prancūzija ir visa jų talka, nerašoma ir net kas žino negali skelbti: užginta. Aišku, turi nemažiau, sukrapščius viską į krūvą. Ypač daug turi turėti prancūzai ir britai. Su laiku turės daug amerikonių.

Prancūzų laikraštis *Echo de Paris* apie išdėstimą prieš kariumenių rašė taip:

MACEDONIJOJ (Salonikų, Serbijos-Graikijos-Bulgarijos fronte) 17 divizijų. Tu tarpe bulgarų 12 vokiečių 3, austrijokų 2. Atmenant, kad ten veikia prancūzų diktas burys, britų, italų, viskas kas liko nuo serbų, viskas kas randasi Graikijoje ir tt, rodos ten talkininkų spekos neturėtų būti mažiau skaitlingos neg 17 divizijų. Tikrų talkininkų skaitlingumą neskelbiama.

RUMUNIJOJ FRONTE ir Rusijos fronte nuo Juodos iki Baltiko jūrės veikė 98 prieš divizijų. Netaip seniai buvo 115, o dar seniau net iki pusantro simto. Pastarais laikais jau, tikriausiai, toli truksta ir iki 98. Iš jų 98 buvo 61 vokiečių, 33 Austrijos, 2 turkų ir 2 bulgarų. Bulgarijų ir turkų divizijos puikios, vokiečių-austrijokų-pasturlakai, sudėti iš senų, menkos spekos karių, nemokytų jauniklių ir tt: kas kitur netinka. Rusai pasidavė, Rumunai pasidavė.

AZIJOJ TURKŲ FRONTE 42 divizijos. Iš jų didesnę pusę buvo rusų fronte, už Kaukazo ir Persijos. Likę čia Mesopotamijoje ir Palestinoje bei žydų žemėje. Dabar prieš veikia labiausiai britai.

ITALŲ FRONTE 45 divizijos: 42 austrijokų (geriausios) ir 3 vokiečių (rinktinės). Seniau čia buvo iki 49 divizijų. Vieni italai rodo, turi turėti daugiau per 50 divizijų.

PRACUZIJOJ-BELGIJOJ fronte veikia apie 174 prieš divizijos, visos vokiečių, geriausios. 112 pirmo linijoje (ant „ugnies“) ir 62 rezerve (zoposte). Seniau veikė 154 ir net žymiai mažiau.

Viską perkračius, galimas dalykas, kad prancūzų-belgų fronte prisėis kariuoti prieš visą 200 divizijų ar net daugiau. Bet, rodos, prancūzai-britai-amerikonių patis vieni, be smulkesnių priedų, gali daugiau neg tiek išstatyti.

Atminti irgi reikia, kad galybė ne skaitlinėje: rusai gana buvo skaitlingi, o subiro it pelų maišas pakračius.

Vokiečiai Pasipelnijo.

Iš rusų vadų kvailumo ir pairimo rusų armijos pasipelnijo vokiečiai su savo talka. Negana, kad išplėdė iš rusų valstijos smolus bent du kartu didesnius už visą Vokietiją, negana to jog turkams gražino irgi dešėkus tukstančių mylių žemės plotų, dar per paskutines dienas vokiečių karių menki būreliai priveržė „socialistų“ Rusijoje: apie 65,000 belaisvių, 2400 armotų, 5000 kulkasvaidžių, 5000 automobilių, 11 šarvaisdengtų automobilių tukstančių vagonų, milijonus bombų ir tt. Prie to iššaudė „raudon-sargių“ daugiau, neg vokiečių karių tenveikia. Kur trumpa-ten truksta Vaisius rusų betvarkės. Vokiečiai kerpa it avinus, nē neįspardo rusai.

Mogilev, 10-X 11-17.

Gerbiamasai Kunige. (K. Matulaičiui).

Seniai, seniai Tamstai rašiau. Pas mus yra įvairių atsitikimų ir laikas, kad ir svetimoj, taip greit bėga, kad žmogus išsiblaška ir nėra laiko susirašinėti.

Taigi dabar jau gyvenu respublikoje. Viso pasaulio akis turbūt atkreiptos į Rusiją ir laikraščiai prirašo sensacijų daugybes, bet iš tolo vargu, ar galima suprasti, kas dabar čia dedasi.

Tamstos nuomonė karės pradžioje labai buvo tikra apie anglių drangumą.

Rusija dabar tai vulkanas. *Pramatyti rytojus negalima. Atrodo, kad anglių viešpatavimui čia galas ir rusai gausiai užmokėjo už tą prietelystę. Bet ir anglams rodos neiseis ant sveikatos.

Dabartinė R. valdžia be ceremonijų apseina ir su anglais. Vokiečiai tai begip ir mūn rodos vokiečiai turi Rusijoje geriausių ateiti. Daina girdis rusų tarpe pasigailėjimų kam kariavo ir kad be vokiečių rusams nėra gyvenimo. Taip kalba dabar, kuomet taikos dar nepadarė. Kas gi bus vėliau?

Badas—duonos stoka, cukraus mažai, žibalo truksta, kuro truksta—kainos pasiusios, gyvenimi žmogus ir pats nežinai, kas iš to viso ieseis. Viena stearino žvakė daugiau rublio, rugių pudas 30 rub. ir daugiau. Už karvę 1000 rub. ir daugiau. Vežėjui už porą valandų 30 rub. Štai mūsų kainos

Darbininkai ima pašelusias kainas. Gi inteligentams vargas. Lietuviai skurde Niekš dabar čia negal daug apie Lietuvą manyti, tik žiuri, kad savo kailį gyvas parneštų Lietuvon. Taigi stebiuosi, kaip ten Lietuvos veikėjai tikisi, kad lietuviai iš Rusijos parsineš turtus ir pramoniją Lietuvoje pakels. Ne, anaipol ne!..

Socializmas čia tautų organizmą, visą valstiją kaip negražioji liga kuną. Vieton vieno autokratu caro, per socializmo gimsta šimtai autokratų ir šalis kraujuose paplūsta.

Tokia išvada iš to, kas dabar dedasi Rusijoje. Visa viltis taikoje, tai nors greičiau sugrįžtumėm namo. Beja, Rusijoje neatsirado išmintingų žmonių inteligentų tarpe, tai sugriebė gražią taikos idėją visuomenės pamazgos—ir nieko nepadarę gali tik taikos idėją suteršti. Gal Dievo Apveizda apsaugos mus nuo barbarų, prašau atminkit savo maldose.

Linkiu Tamstai ir visiems Londoniečiams viso labo ir sveikinū. Gal Dievas duos sulaukti geresnius metus, tai apsilankysiu dar Londone.

Su pagarba

Kun. P. Kraujalis.

* ugnekalis

Taikos Atbalsiai.

Rusijos naujoji „valdžia“ pasirašė su vokiečiais, austrijokais, turkais ir bulgarais padaryti taiką. Rusai atiduoda vokiečiams visą Lenkiją, Lietuvą, Baltgudiją, Kuršą, Livoniją, Estoniją, Finlandiją, bei Suomiją. Austrijokams atidavė visą Mažrusiją, o turkams Užkaukazį. Kinai savinasi Charbiną, Japonija laukia ant Sibiro. Išėjo lig su tuo bankrutu: supuolė skolininkai ir paliko pliką.

Tiesa, neva ne visos minėtos žemės iš vardo teks priešams, bet ištikrųjų jau teko.

RUMUNIJA antgalo prispirta „sutiko“ taikintis. Atiduoda Bulgarijai visą Juodos jūrės pakrantį Dobrudžą, Austrijai irgi sklypą parubežio. Greta to pasiūdo vokiečių-austrijokų prekybos ir gelžkelių globai.

I Lietuvos Visuomenė.

SARAŠAS BELAISVIŲ (LIETUVIŲ)
VOKIEČIŲ IRAUSTRŲ LOGIERIUOSE.

Tasa.

Log. Holmünden.

Baludinskis Andrius	5	Vitebsk g. Dvinsk. p. [Kreslauka m.
Bernackis Vincas	5	..
Daubaras Juozas	2	..
Gazylanskis Motiejus	4	..
Jakubauskienė Pranciška
Jucius Anna	4	..
Loževinkaitė Eva	2	.. paleisti namon is Kauno miesto
Kučma Andrius	2	..
Radvičius Stanislavas
Savičkis Jonas	6	.. Kaun. g. Telš. p. Pavonų [s.
Šechter G.	2	..
Tiškevičius Sofija	3	..
Trimontas Petras	6	.. 3 Malorosijskij pulk.
Valkišis Petras	3	..
Varnas J.	6	..
Venckevičius Jonas	1	.. Viln. g. Trakų miest. [gelžkelio meisteris]

Žeimienė Berta-Barbora

Log. Kchlberg.

Banyš Alfonsas	4	.. Sterkiškių s.
Kasponis Balis	3	.. is Kauno
Kružol Petras	4	..
Slabozovičia Vincas Mairių s.

Log. Pr. Holland.

Balošis Jonas	1	..
Dvarockis St.	2	.. Viln. g. Varėnų par.
Gaižauskis Bl.	3	.. Kaun. g. Triskių par. Lei- [bėnų s.
Kučka Stasys	2	..
Narbutas Vladas	1	.. is Kaun. Kovensk. krepst.
Pailionis Jonas	2	.. Viln. s. Trakų p. Jezno v. [Žvirbliškių s.

Log. Lamsdorf.

Ambrzevičius Petras Kaun. g. Raseinų p.
Burgaila Jonas	3	..
Jurkutaitis Friskas	3	..
Lomonosus Jonas	2	.. 251 Staugansk. pulk.
Uždanavičius Kazys

Log. Marchtrenk.

Žvirblis Aleks.	3	.. Kaun. g. Rasein. p. Alek- [sandrovos v. Papliškių s.
-----------------	---	---

Log. Motz.

Breimeris Bonaventura
Valionas Bolesl	2	.. Judeišių s. 245 Berdičansk. [pies.

Log. Muncheborg.

Jurkus Pranas	3	..
Mikla Kazys	8	.. Kaun. g. Tytavėnų miest. 16 [kal. pulk.

Log. Neuhammer.

Adomaitis Povilas Kaun. g. Panev. p. Lim-
Adomaitis Mik.	8	.. Kaun. g. Pan. p. Pakruojaus [par. Kandročio 111 donsk. pulk.
Andrėkus Simonas 110 Kamsk. pulk.
Augaitis Simas	1	.. Viln. g. ir pav.
Balkauskis Viktoras Kauno g. Telšių p.
Bartkevičius Viktoras Kaun. g. Pan. p. Pinevos V. [Marčiškių sod.
Čergelis Jonas	6	..
Daučiūnas Aleks. Kaun. g. Pan. p. Linkuv. par. La- [borių s. 110 Sko. pulk.
Dargis Pranas	2	..
Didžkalnis Kazys
Dzūkis Petras	9	..
Gaseis Jokubas	1	.. Kaun. g. Pan. p. Jodiškių s. [108 piest.
Gedraitis Kazys	1	..
Glumbakas Jonas 106 Kav. pulk.
Grigaliūnas Petras Kaun. g. Pan. p. Linkuv. par. La- [borių s.
Grigutis Petras	2	.. Kaun. g. Telšių p. 111 Donsk. [pu.
Gužauckas Andrius Viln. g. 49 Sibirsk. strielk. pulk. [Trakų p. Birstonį m.
Ivaškevičius Jonas Kaun. g. Čekiškių par. Gučkampių [s. Volžk. pulk.
Jarmolavičius Karolis
Kadeckis Juozas	2	..
Katilius Vincas	1	.. Žmurklių sod.
Kazlauckas Antanas Kaun. g. Pan. p. Pakruojaus v. [Mažeiko.
Kenstaučius Rapolas
Kiedikas Mykolas Kaun. g. Šiaul. p. Stačinnų s.
Keliotis Antanas	5	.. Kaun. g. Pan. p.
Kiselis Kazys	4	..
Krasauskis Antanas Kaun. g. Ukmerg. p.
Krištopas Jonas	2	..
Krikštinaitis Jonas (Krikštanavičius) Kaun. g. Pan. p. [Krakinavos v. Peibių s.

Kukta Dominikas 8 .. Kaun. g. ir pav. Žvirbių s.
Kurliuskas Juozas Kaun. g. Šiaul. p. 441 piest. pulk.
Ludiga Kazys 2 .. Kaun. g. Pan. p. Linkuvos v. [Laborių s.

Lapsis Aleksand. 2 ..
Laurinaitis Jonas 7 .. Kaun. g. Rasein. p. Tauragės [v. Gaurės viens.

Lejeje Jonas 1 .. 20 Mortim. diviz.
Liemesis Simonas Kaun. g. 441 piest. pulk.
Mackevičius Antanas .. 109 piest. pulk.
Mataitis Bladas 2 .. Kaun. g. Šiaul. p.
Matulevičius Jonas Kaun. g. Pan. p. Krakinovos v. [Glitanų s.

Meškala Ignas 2 .. Viln. g. ir pav. Juodiškių dvar.
Meškauskas Kazys .. 110 Kaun. piet. pulk.
Mockus Juozas 2 .. Kaun. g. Tolsių p.
Morkunas Jonas ..
Mosiukas Jonas 6 .. Kaun. g. Zarasų p. Panemu- [nelio v. Vilių s.

Murkevičius Bladas ..
Naudžiūnas Jonas ..
Nakvosas Juozas 2 .. 111 Kamsk. pulk.
Noreika Pranas 6 .. Kaun. g. Telšių p. Dobiena. [41 p. p.

Padkauskis Stasys (Padkauka) Kaun. g. Pan. p. Biržių
Panlauskis Vincas Kaun. g. Pan. p. Krakinovos v. [Jebutunų(Sebutanų) s.
Palsis Mafas 2 .. (Motiejus) Kaun. g. Pan. p. [Biržių v.

Paliukaitis Jonas ..
Pauogis Jonas 1 .. 441 pulk.
Pauza Simas 2 .. Suv. g. Mariamp. p. Panemu- [nės v. 142 Zvinegororodsk. p.
Poleckis Petras 2 .. Suv. g. Seinų p. Mikičių s. [(namon palėstas)

Petrulis Pranas 2 ..
Povilaitis Stasys .. Kaun. g. Pan. p. 110 Kams.
Požela Kazys 3 ..
Pranckevičius Rafolas Kaun. g. Pan. p. Linkavos v. s. [Laboriai.

Preidis Kazys 2 .. Kaun. g. Pan.
Pomaničius Jonas .. Suv. g.
Rinkevičius Juozas .. 110 Kamsk. p.
Samalionis Silvestras .. Kaun. g. Šiaul. p.
Sutkus Juozas Kaun. g. 109 Volžansk. piest. pulk.
Simonaitis Juozas .. Kaun. g. Pan. p. 110 Kamsk. p.
Salys Filipas 2 .. Kaun. g. Telšių p. Mosedžių v. [Pečerių s.

Šimkunas Jonas .. Kaun. g. Pan. p.
Šlikas Martinas ..
Šližys Justinas 8 ..
Skierba Mikas 7 .. Kaun. g. 112 Uralsk. p.
Skupas Antanas .. Kaun. g. Pan. p. Darsiškių s.
Slivinskis Kostas ..
Stenis Steponas ..

Stankus Antanas Kaun. g. Telšių p. Plungės v. Paku- [tavėnų s. 28 brigad.
Stankus Pranas ..
Stankus Kazys 2 ..
Stasikas Vincas Kaun. g. Telšių p. 111 Donsk. p. p.
Stončius Kazys .. Kaun. g. Telšių p. Dyburių s.
Stonis Antanas ..
Stoškus Augustinas ..
Stragis Juozas 3 ..
Sparauskis Juozas Kaun. g. Velsių p. Norvidžių s. 20 [Mosk. Artil. Divizijos

Šurno Jokubas .. Kaun. g. Pan. p.
Švambaris Kazys Kaun. g. Šiaul. p. Ligumų v. Bur- [niškių s.

Tarkevičius Jonas ..
Tarasevičius Jonas .. Kaun. g. Pan. p. Pakruojaus v. (Daugšigalių s.
Tubėlis Povilas .. Kaun. g.
Varanauskis-Jonas .. (afic.) Kaun. g.
Varnaitis Antanas ..
Vaitekunas Juozas Kaun. g. Pan. p. Linkuv. par. La- [boris s. 110 Kamsk. p.

Vaitekunas Pranas ..
Vitoras Jonas .. Kaun. g. Pan. p. Pumpėnų miest.
Zapolskis Stasys .. Kaun. g. Pan. p.
Žibaila Nikodemus Viln. g. Švenčionių p. Verdatiškių
Žičkus Antanas 3 ..
Žigmuntas Pranas .. Kaun. g.
Žilinskis Jonas 2 .. Kaun. g. Pan. p. 110 Kamsk. p.
Žilvytis Kazys 13 .. Kaun. g. Pan. p. Naumieščio v. (Meizgagola s.

Žvirblis Mikolas .. Kaun. g. Pan. p. Titkonių s.

Log. Neidenburg.

Virkutis Antanas Kaun. g. Laižuva 11 Kaun. krepst. (ligioninėje.

Log. Allen Craben.

Dumbranskis Jonas .. Kaun. g. Telš. p. Žarėnų v. Luk- (nikių m.

Log. Arys.

Petraitis Juozas .. Paberžių s. 496 p. p.

Log. Pad Blenhorst.

Montvilas Leonas .. (aficer.)

Log. Brandenburg.

Stančikas Kazys 1 .. Kaun. g. Ukmerg. p. Kupis- (kių v. Rudikių s. (motina liko Liepojuje.) (bus daugiau).

Kas Padarė Rusijoje Revoliuciją---

Buržuazai ar Proletarai?

Amerikos laikraštyje Outlook tilpo žin-geidus tuo klausimo straipsnis. Tulas bolše- vikių užtarėjas parašė smarkų laišką žinomam publicistui ir Rusijos gyvenimo tyrinėtojiui bei žinovui George Kennan. Bolševikių mi- nėtasai užtarėjas tvirtina, kad Rusijos revo- lūcija „nuo pradžios iki pabaigai“ padarė proletarai, bolševikai, socialistai, o „bur- žuazai“ tik norėję paimti vadeles į savo ran- kas.

Atsakydamas p. Kennan (vertimas „Am. Lietuvis“ Judex) rašo:

Gerbiamas Tamista:—

Jūsų laiškas, rašytas 22 d. lapkričio, gau- tas. Tyrinėdamas Rusijos revoliucijos judė- jimą ir išstremtųjų sistemą, aš sutikau Sibiri- joje ir pažinau daugelį išstremtųjų kaip tamis- tos y. at. Aš neabejoju iš didelės dalies apie Jūsų teisingumą, arba gerus norus; bet aš visada abejoju kaslink jų pilnaprotystės, sup- ratimo istorijos ir jų galėjimų mislyti tiesiog apie visuomenės gyvenimo dalykus. Jie pali- ko man įspūdį sapnuojančių teoristų, kurie įsitikinę, į visuomenišką vaivoryktę.

Kas įvykdė Rusijos revoliuciją ir dirbo dėl jos per šimtą metų, kad ją priartinti?

Atsakymas yra žinomas kiekvienam, kur- is tēmijo Rusijos revoliucijos bėgi. Kovoto- jai už liuosybę Rusijoje nuo 1825 iki 1917 metų, buvo žmonės tokie, kurie patįs nuken- tėjo, arba kurie atjautė kitų kentėjimus. Su- sidėjo iš visokių klasių žmonių nuo turtuolių iki vargšų, nuo kapitalistų iki algapelnio žmo- gaus fabrikoje. Tarpe grupų, kuriuos atsky- rai save pažymėjo, yra: 1) Studentai iš uni- versitetų, daugiausia paeinanti iš klasių va- dinamos buržuazais.

2) Liberališki rašėjai, daugiausia iš vidu- rinės arba augštosios klasių.

3) Profesionalai žmonės, specialiai, advo- katai, mokytojai ir gydytojai.

4) Kaimiečiai ir paprasti darbininkai, daugumas, kurių buvo įkvėpti per žmones turinčius didesnę sumanumą.

Socialistai nebuvo dar gimę.

Jūsų draugai bolševikai revoliucijos ne- pagimdė ir dėl jos nedirbo per pereiną šimt- metį, kad tai prirenti. Iš dalies per netikė- tą atsitikimą, jų begėdišką užlindimą, jiems pateko į rankas kitų žmonių veiktas darbas per šimtą metų. O kad sakyti, buk jie pagim- dė revoliuciją, tai yra ignoruoti (nežiūrėti į) faktus istorijos.

Social-demokratų partija Rusijoje atsirado tik 1887 metais. O pirma to per du amžius, žmonės jau dirbo dėlei numetimo caro val- dzios. Pirmoje dalyje šimtmečio, proletarijatas revoliucijos rengime nebuvo girdėtas. Paprasti darbininkai nuo laukų ir iš darba- viečių nepradėjo dalyvauti iki viduriui 19-to šimtmečio ir tie pirmieji prie veikimo buvo pritraukti tik inteligentų besistengimu, kurie juos pritraukė ir išlavino. 1885 metais politi- ški kaliniai, išstremti į Sibiriją, vyrai ir motė- rės, kurie tikrai dirbo dėl revoliucijos, susi- dėjo visai iš buržuazų ir augštesnių luomų; jų radosi dešimts dėl kožno proletaro, kuris buvo išstremtas.

Istorija kovos už laisvę.

Trumpai perbėgus istoriją Rusijos revo- lūcijos, pamatome, kad ji buvo pradėta augštesnės klasių ir išvesta vidurinės kla- sių per pereinus penkiasdešimts metų. Pir- mutinė pradžia šių laikų nuversti autokratiją ir sutverti konstitucionaliską valdžią buvo padaryta dekabristų 1825 metais. Tie pirmi kovotojai už laisvę skaitliuie šimto dvide- šimts penkių buvo augštesnieji armijos afi- cieriiai ir augštieji klasių veik be skirtumo. Tarpe jų buvo generolas von Vizin, kvatier- meisteris gen. Višnevskis, pulkininkas Nariš- kin, Pastel Muravjovas, Švaikovskis, Nikol, Abramov licenantas, pulkininkai Muravjov

Apostol, kunigaikštis Trubeckis, kunigaikštis Obolenskis, kunigaikštis Volkonskis. Tie var- dai neišrodo, kad tai būtų vardai proletarų. Penki iš jų pakarti, o šimtas išvaryta į Sibi- riją prie sunkių darbų per visą gyvenimą.

Augštesnė klasių vedė.

Kita dalis Rusijos revoliucijoniško judėji- mo iš 19-to šimtmečio buvo taipgi įkvėpta ir ve- dama augštosios klasių žmonių. Da tukstan- čiai jaunų žmonių, kurie pasiskleidė platinti revoliucijos idėją ir kurie vėliau padarė mirtį Aleksandrui II buvo veik visi baigė univer- siteto mokslą ir augštesnės moteriu mokyk- las. Tarpe jų buvo gerai žinomos vadovės ir vadovai ir vada: kaip: Čaikovskis, Dolgu- šin. Kravčinski (Stepniak), Kropotkin, Sofija Peroyskaja, Volkonski, Šiško, Ivačin, Pisarev, Natalija Armfeld, Kotrina Breškovska ir ši- mta kitų, kurių nė vienas nepaėjo iš eilių pro- letarijato.

Daugelis jų buvo socialistai, bet ne soci- jalistai-anarchistai tamstos tipo. Šie buvo tikrieji „darbininkai“, kurie sklėdė idėją ir organizavo revoliuciją 1917 meto. Buvo šimtai ir kitų pirm- jų ir po jų, kurie sklėdė revoliucijos darba. Aleksandras Her- cen, kuris nuveikė didžiausį darbą dėl Rusi- jos revoliucijos, kaip pavienis žmogus, pradėjo leisti liuosai spausdinamąjį „Kolokol“ miesfė Londone, daug angščiau negu Karo- liaus Markso „Kapitalas“ pasirodė. Černi- ševskis išleido „Čto Dielat“ (kas daryt?), kuris buvo kaip pirmas įkvėpimas pirmiems re- volūcijonieriams—tapo išgabentais į Sibi- riją ant dvidešimts metų pirmiau negu social- demokratų partija buvo užgimusi Rusijoje.

Kada darbininkai prisidėjo.

Abelnai sakant, revoliucija, kuri atsibuvo Rusijoje kovo mėn; 1917 metais, buvo iškelta per išauklėta per 60 metų augštesniają ir buržuazų klasių Rusijoje. Fabrikų darbinin- kai, kurie dabar taip augštai tuomi giriasi, nepasirodė tame darbe iki 1905-6 metų, tik tada sutvėrė pirmą darbininkų tarybą ir tame laike jie daugiau darė blėdies negu gero ju- dėjimui, kuriam pasimė patarnauti. Kad pri- imti jų žodžius, buk revoliucija nuo pra- džios iki galui buvo darbu social-anarchistų grupos būtų melagingas dalykų perstatymas.

Revoliucija-kareivių nuopelnas.

Jūsų klausimus nuo pirmo iki septinto galima suimti į viena: „Kokia buvo didžia- sia galybė, kuri kovojo ant Petrogrado gat- vių pereiną kovo mėnesį?“ Beabejonės, kad tai buvo garnizonas kareivių, susidedančių iš kaimiečių; nors darbininkai iš fabrikų ir studentai iš universiteto tame dalyvavo, bet nė vieni, nei kiti iš jų būtų laimėję, jei apgink- luoti kareiviai nebutų pasvėrę revoliuciją į soną išlaimėjimo.

Kas padirbo tokį kareivių budą? Kas juos išmokino apie tikrą stovį biurokratijos? Kas parengė juos užduoti skaudų smugi pritaiky- tam laike? Tikrai ne socialistai ir ne anar- chistų grupa, kurios ten nebuvo: tame laike iš jų vieni buvo Šveicarijoje, kiti Amerikoje. Visą kareivių budą parengė Rusijos žmonės, matydami netvarką, tie žmonės, iš kurių ka- reiviai ir patįs paėjo. Jie nebuvo perkalbėti ir viena nakčia prirenti nei socialistų, nei konstitucionalistų demokratų, buržuazų ar pro- letarų. Tai buvo produktas nuo žmonių, iš kurių tarpo jie paėjo. O paprastieji žmonės iš kito sono, per pereiną šimtmetį buvo to pamokinti, apšviesti. Nei viena partija negali pasisavinti to apšvietos darbo ir prirengimo tų kareivių. Socialistai jiems pagelbėjo, bet nemažiau pagelbėjo ir konstitucionališki de- mokratai. Proletarai galutinai prigėlėjo, bet patįs proletarai tapo apšviesti tik augštesnės klasių ir buržuazų. Kunigaikštis Petras Kro- potkinas ir Nikolajus Čaikovskis su draugais, pirmutiniai pradėjo mokinti Petrogrado

fabrikos darbininkus. Sergėjus Kravčinskis (Stepniak), Ivančin-Pisarev, Katerina Breš- kovska ir šimtai jaunųjų iš universitetų ir augštesnių mokyklų, jie tai nešė sviesą netik į miesto darbininkus, bet ir į kaimo. Jūsų pasakymas, kad tik „socialistai ir anarchistai“, vieni revoliuciją sukėlė, yra netik tiesesa, bet ypatinga jūsų liga megalomanijos, (išpustos galvos), kuri yra prikibus prie bolše- vikių manymo.

Nei vieno kas buvo revoliucijonierius nėra tarp bolševikų.

Jūs sakote, kad prie „revoliucijos augštes- nieji klasių žmonių nepridėjo, visi stovėjo nuošaliai nuo bolševikų“. Argi nors vienas iš senų revoliucijonieriu dabar skaitosi tarp bolševikų? Kiek aš žinau, tai nei vienas. Ku- nigaikštis Kropotkinas, Vera Figner, Kat. Breškovska, Leo Deutsch, N. Čaikovskis, Herman Lopatin, Vera Zasulič, Georgij La- zarev, Vladimir Burcev,—visi yra Rusijoje, bet jie kratosi nuo bolševikų kaip nuo li- gos.

Nekurie iš jų prabuvo kalėjime ir Sibi- rijoje tiek metų, kiek nekurie bolševikų va- dai ant svieto ne gyveno; bet jie niekad tiek nenusižemintų, kad savo vardą padėti su Leninu, arba Trockiui.

Kur buyo bolševikai tada, kada socialistai ir konstitucionališki demokratai Dumoje tei- kalavo liberališkos ministerijos, kuria žmo- nės galėtų pasitikėti.

Ar jie buvo Petrograde laike numetimo autokratijos ir išliuosavimo savo numylėto proletariato? toli nuo to! Jie ir jų draugai slapstėsi Šveicarijoje, Amerikoje ir pešėsi tarpe savęs už socialistiškas doktrinas.

Bolševikai—uzurpatoriai.

Kad Rusija nebutų turejusi geresnių, drą- sesnių ir sumanesnių vyrų kaip jie, Rusijos revoliucija dar nebutų atsitikus šiam amžiu- je. Baigdamas savo laišką, klausiate, ką reiškia mano žodžiai, kad „bolševikai yra ruja užgrobėjų“. Aš sakau, kad jie nutvėrė galy- bę ir užgriebė darbą, kuris jiems visai nepri- guli. Provizionališka valdžia turėjo teisę valdyti delto kad ji gavo mandatą nuo Dumos- vienintelio tautos kuno, kuris perstatė visą Rusijos tautą. Bolševikai prigavo kareivius, darbininkus ir dalį kaimiečių su prizadėjimu taikos, dykos žemės, numetę valdžią, kuri turėjo nors šešėlių tiesos veikti, ir uždėti vald- žią žmonių. Ši užgrobimą sekė plėšimas val- dzios popierų, mėginimas užgrobti pinigų valdžios bankose, atskiras jieskojimas taikos nuo priešo ir ant galo pasikėsinimas užginti užtrauktas paskolas svetimom šalim,—Fran- cuzijai, Anglijai ir Suvienytoms Valstijoms.

Žmonės, kurie veikia tokius darbus, tik- rai galima pavadinti netik „užgrobikais“, bet ir piktadariams, sulaužytojais pasitikėjimo, plė- šikais, kurie sudergė vardą socializmo, susi- pančiojo su „anarchistais“, kurie atėmė gar- bę Rusijos revoliucijai, apversdami ant galvos viską priešais civilizuotą rėdą, ir kurie pria- tino patiems darbo žmonėms—proletariatui badą prie durų.

Jūsų dėlei liuosybės—su garbe ir papras- tu sensu.

George Kennan.

Seni Rusijos Professoriai.

RUSIJAI MOKSLO NEREIKIA.

Kožna kulturiška šalis gerbia savo žymes- nius mokslinčius, nes jie teikia kraštui apšvie- tą ir pažangą. Už mokyta du nemokytu duo- da. Visi naujų laikų išradimai: garas, para- kas, elektra, radium ir tt tai mokyty vyrų darbas. Užtai kožna šalis brangina savo moks- lavyriais, juos remia ir užlaiko.

Rusija prie caro mokėdavo garsesniems profesoriams diktas pensijas. Kerenskio so- cialistai buvo tas pensijas padidinę, vietoj 3000 pradėjo mokėti po 4,500 rub. į metus. Gį dabar „proletarų“ valdžia nutarė: mok- slinčiai-dykaduoniai, jų nereikia! Ypač ne- reikia stambesnių. Tiems, kurie prie Keren- skio gaudavo iki 4,000 dar pensijos tebemo- kama. Bet kurie gaudavo virš 4,000 tiems neduodama niekas. Rodos, galėjo jiems nu- mušti, jei norėjo, iki 4,000, bet dabar jiems nemoka nė rubliaus. Daugybė senų profeso- rių, amžių mokslui pašventusių, dabar pasi- jutė varge: už gatvių šlavimą mokama nuo 50 iki 80 rub. į dieną už 6 val. darbą, bet tam jie perseni. Pelnčiau buti gatvių šlaviku, neg universiteto professorium.

Korespondencijos.

LONDONAS: Pas mus anglai jau pasi- liovė musiškių kariumenė emė, bet ir nedaug tinkamų teliko. Per šią karę mūsų kolonija nustojo apie 258 vyrus. Rusijon iškeliavo pereiną rudenį ženotų 62, jaunikių 33. anglų armijon paėmė šymet ženotų 76, jaunikių 12. Čion gimusių paimta apie 75. Iš viso dabar likosi apie 206; bet ir jų tinkamų kariume- nėn vargu rastusi 20. Santikiai su anglais į- tempti. Neseniai anglai varė 3 lietuvius per šerengą iš karčiamos. Bet kamgi jiems painiotis po akių. Anglai ypač šiuomi laiku labai susierzine. Dar jau netik cukrų ir margari- ną, bet ir mesą gaunama tik su tikietais. Mesos ant asmens tik 1 svarą savaitei par- duoda. Žmonės pečiaus trauko, akis krapšto, nežino ar sapnuoja ar pabudę. Jau dabar nu- siskundžia, kad silpna, negali padirbti, o kas bus toliau kada ir bulvių neteksim ir duonos tik ant uncijų galėsime pirkti? Laikraščiai praneša, kad antroj pusėj metų pritruks duo- nos ir bulvių.

Moters, kurių vyrai Rosijon iškeliavo da- bar gauna daugiau. United Russian Commit- tee pridėda po 2/6 nuo vaiko. Konsulis rei- kalavo nuo anglų valdžios, kad nuo velykų arba išvežtų jas, arba lygiai mokėtų kaip ir toms, kurių vyrai paimti anglų armijon. Bet vargu kas iš to bus. Gandas yra kad greičiaus vyrams, kurie neprasižengė prieš įsta- tymus, bus valia pargrįžti, ne jų šeimynas vež. Rosijon.**) Delei stokos gero ir sveiko maisto kudikių mirtingumas labai didelis.

Pastarais laikais vokiečių orlaiviai daug baimės ir blėdies pridirbo. Bet iš musiškių tik viena mergaitė nukentėjo. Smitaičių Onutei rankutę augščiau alkunės sulaužė su- mišime besigrudant į apsaugos vietą. Tirstai apgyventoje lietuviais vietoje krito voliečių torpeda, bet ant laimės neexplodavo. Į vienus namus įkrito pusė granatos. Nieko neužgavo. Pereiną nedeldienį klebonui pris- minus apie vargą musiškių vokiečių nelai- svėje, žmonės nors dabar neskaitylingi, bet duosniai atsiliepė.**) Tą pat vakarą aukų su- rinkta £16-7.

Aukavo po £1: St. Miliauskas V. Lan- džius, A. Scinskas, J. Sleznikas ir P. Kasparaitis; po 10/: Petrė Jurkšiučė, O Zu- bavičiūtė, Agnė Valaičiūtė, U. Šoviniūtė, J. Bruzevičius, J. Naujokaitis, J. Bujau- kas, V. Valaitis ir M. Uselis; po 5/: A. Rudzevičius, V. Balcevičius, J. Valaitis, P. Liudžius, M. Barulis, ir Šteinienė; po 4/: J. Mažeika ir Jurkynienė; po 3/: V. Sirvidienė; po 2/6: O. Vosylienė, J. Savu- lienė, M. Jaskevičienė, P. Landziūtė, M. Usiūtė, Balulis, V. Seredinskas, S. Kise- lius; o 2/: A. Burduliūtė, ir Leonienė.

Smulkesnių sumesta £1-17 ir atviručių parduota už £1-14-7. Jo.

(* Mums rodo, tuščia viltis Red.

(** Duosnumu Londono lietuviams kas prilygs? Jų aukauta labai daug visokiems geriams tikslams. Red.

Nevalia Randos Moketi.

Kovoje prieš kapitalistus rusų valdžia taip toli pažengė, kad griežtai užgynė moki- ti rentas už pasamdytus namus ar gyvenimus. Ne tik tas, kurs rentos reikalauja, bet kurs mo- ka—gal būt nuteistas į kalėjimą už mokėji- mą rentos. Aišku, niekas už nieką rentų mo- kėti nenori.

Taip dalykams esant tulas turtingas ar- chitektorius (namų statytojas-meistras) Kon- dratjev Petrograde emė „padovanojo“ savo namus (No. 31, Smolenskaja ulica, Petrograd) „valdžiai“. Valdžia išsigando: kur, ne, jug rentos nevalia imti, o pataisymai namų ir už- lakymai priklauso savininkui. Valdžia iš sa- vo pusės „padovanojo“ namus Labdarinų įstaigai, prieglaudai, kurios kamisorium tula bobelka Kolontai. Labdarybė nemaž išsigan- do ir norėjo „dovana“ atimesti, tik nedrįso: kaip priešins valdžiai? Dar Labdarinų turi primokėti prie „dovanos“ užlaikymo tukstancius rublių iš savo kasos, atitraukus nuo alkanų ir pavargėlių.

Kaip kartais dovana suri!..

VISI LIETUVIAI TĖMY KITE!

Nedėlioj 10d. Kovo GLASGOWE, Bus
NEPAPRASTAS KONCERTAS SU Pra kalboms
VISIEMS DYKA!

Ši koncerta ir prakalbas rengia vietinė Glasgowo, Blaiybės Dr. kuopa, kuri sumanė šiais metais gavėnios laikę pastatyti scenoje labai puikų veikalėlį:

„GYVENIMO KELIAS.“

(Melo Deklamacijos).

Šitas veikalėlis yra kirkrai parodantys žmogaus gyvenimą kaip kelę prie ateities. Po tam bus „Deoliogas“ Juozo su Antanu, puikios eilės tamė laike pritaikintos, pasikalbėjimas Jackaus su Jeckienė ir tt.

Visas šitas programas atsibus Blaiybės svetainėje Glasgowe. Pradžia nuo 4-30 v. po pietų ir pasibaigs prieš 8-tą. Švečiai iš kitų kolonijų atvykusieji turės laiko sugrįžti laiku į namus. Tad lauksime dang švečių atsilankančių. Lietuviai neužmirškite!

Glasgowo Blaiyb. Valdyba.

„SANTARA“

DEMOKRATINĖS TAUTOS
LAISVĖS SANTAROS
LAIKRAŠTIS.

KAINA

Aštuoni (8) rubliai
6 mėnesiams . . . 5-50.
3 mėnesiams . . . 2-80.
1 mėnesiui . . . 1-00.
N—10 k. (2 pusl.), 15 k.
(4 pusl.)

Užsieniose du kartus
brangiau.

Redakcijos Adm.
racijos adresas: Petro-
grad, Baskov per. 32, 6.
Tel. 484-04.

Skelbimo petito (½) eilutė
1 puslapyje — 1 rublis, 4
ame puslapyje — 75 kap.
Adreso paminėjimas — 40
kap.

„SANTARA“ eis antradi-
niais ir penktadieniais.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštį

„DARBININKA“

VIENA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3 00
Vieną kartą savaitėje	\$1 50
Bostono apielinkeje	\$4 00
Užrubežyje	\$4 25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

„DARBININKAS“

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

PAŠALPINĖS DR. C-RO VAL. ADRESA.

Pirm. P. ŠLIVINSKAS,
80 Main Str., BELLSHILL.

Vice-pirm. V. MILIUNAS,
41 Auchineth Rd., BLANTYRE.

Kas. K. STEMPLYS,
268 Main Str. BELLSHILL.

Fin. rašt. A. KARUŽA,
24 Hamilton Rd., BELLSHILL.

Prof. rašt. J. KISIELIUS,
41 New Orbiston, BELLSHILL.

Revizoriai:
J. LIUTKEVIČIUS,
2 John Str., BELLSHILL.

J. ŽILA,
17 Errol Str. GLASGOW.

SAJUNGOS C-ro K-to VALDYBOS adresai

Pirmininkas: D. Strungis, 116 Main Str. Bellshill.

Jų pagalb. V. Miliunas, 41 Auchineth Rd. Blantyre.

Kasierius: kun. J. Norbutas, Mossend.

Finansų rašt. J. Valaitis, 281 Eglinton Str. Glasgow. S. S.

Centro rašt. J. Vencius, 281 Eglinton Str., Glasgow. S. S.

Revizoriai:

A. Karuža, 24 Hamilton Road ir A. Sakalauckas, abu Bellshill.

Reikalingas kriaucius (mašinistas) kuris moka darbą pritinkamai atlikti ir yra pasiiliosavęs nuo karūmenės, gali pas mane gauti darbą ant gerų išlygų. Kreipkitės:

V. Zumeris,
54 Carlton Terrace
Swansea. S. W.

DIDŽIAUSIA ir SENIAUSIA
LIETUVIŲ ISTAIGA VISOJ
BRITANIJOSJ.

Varpas L^{td.} DRAUGOVĖ.

Krautuvė visokių valgomų ir šiaip kitokių daiktų.

DRAPANŲ KRAUTUVĖ.

Vyriškų ir moteriškų aprėdaly. Dirbtuvė moteriškų rūbų pagal naujausios mados, kiekvienai pritaikinta.

WHOLESALE ŠTORAS.

Perkūpiams arba į kitas kriautes parduodama daug pigiaus.

Kas ką nori gauti ar dažinoti mel-džiame kreiptis ant žemiau padėto ad-reso:

VARPAS L^{td.}

104-11b Main Street,
Bellshill, Lanarkshire.

BLAIVYBĖS DR. C-ro K-to ADRESAI:

J. KIVERIS, 128 Naburn Street, Glasgow S. S. Pirmininkas.

J. VENCIVS, 281 Eglinton Str., Glasgow, S. S. Raštininkas.

D. STRUNGYS, 116 Main Str. Bellshill. Kasierius-izdininkas.

BR. RUPEIKUTĖ, 111 Norfolk Street, Glasgow S. S. Finansų raštininkė.

M. LEBEDIENĖ (458 Cathcart Road, Glasgow). Valdybos narė.

Knygos! Knygos! Knygos!

Kas mėgsta gražių, naudingų, juokingų ir pamokinančių pasiskaitimų knygutes, tesikreipia į mūsų spaustuve „Išėivių Draugas“, 281 Eglinton Street, Glasgow (Scotland). Nes pas musų

Galima Gauti Pigiai.

Įvairios knygutės savo ir kitų firmų leidimo:

1. SVIETO PARĖJUNAS. Trankymasis po Vokietiją, Luksemburgą ir Daniją. Iš seno darbininko atminimų. Surinko Išėivis.

Apysaka iš darbininkų emigrantų gyvenimo, jų vargų, rupesčių ir džiaugsmų. Dikta knygutė, gražiai išleista.

Kaina Škotijoje 1/3, Amerikoj 3c. ct.

2. CICILIZMO EVANGELIJA sulig BARABOŠIAUS. Diktoka knygutė, aprašanti socializmo mokslus. Labai juokingi aprašymai eilės bei prozoje. Kas mėgsta sveiką juoką, tiems ta knygutė nepakeičiama.

Kaina Škotijoje 0-8d, Amerikoj 25 ct.

3. SUGRIAUTAS LIZDAS. Graži apysakelė iš šios karės. Gaudus aprašymai.

Kaina Škotijoje 3d., Amerikoj 10 ct.

4. KARĖS AUKOS. Gražiai išleista apysakelė iš šios karės. Parašė Išėivis. Baigiamas išparduoti.

Kaina Škotijoje 3d, Amerikoj 10 ct.

5. PASKUTINIOJI TITANIC'O KELIONĖ. Parašė Išėivis. (Išparduota visa laida).

6. LIETUVOS VARGAL. Aprašymas Lietuvos padėjimo po vokiečių jungu. Gražiai išleista knygutė.

Kaina Škotijoje 2d, Amerikoj 6 ct.

7. PASKUTINIEJI METAI TĖVYNĖJE. Iš seno darbininko atminimų. Puikus aprašymas-darbininko gyvenimo. Surinko Išėivis. Dikta knygutė (baigiamas išparduoti).

Kaina Škotijoje 8d, Amerikoj 25 ct.

8. SVAIGALŲ ITEKMĖ I ŽMOGU. Labai gyvas, pilnas pavyzdžių aprašymelis su paveikliais blaiybės veikėju. Ta knygutė kiekvienas parskaitys be nuobodumo ir supras be vargo.

Kaina: Škotijoje 5d., Amerikoj 10 ct.

9. KĄ GERO DUODA „SOCJALISTAI“. Kaina: Škotijoje 1d, Amerikoj 3 ct.

Spaudoj tebėra: Lyra ir Satyra; Škotijos Lietuviai; Jonas Laucius ir Naujoji Tvarka.

KITŲ IŠLEISTOS KNYGOS LAIKOMA PAS MUSŲ:

1. GURKLIUTĖS EILĖS. Kaina 5d.

2. VAIZDELIAI. (Progos belaukiant, Indomi vieno laikraščio pradžia—ir tt). Dailiai surašyta ir išleista knyga.

Kaina..... 1/3.

3. SVARBUS KLAUSIMAI: Ar yra Dievas? Ar Kristus yra Dievas? Ar žmogus turi dūsią? Ar kilo žmogus iš bezdžionės? Ar apsunkina žmogų Dievo įsakymai. Parašė F. V. — Kaina..... 5d.

4. IŠ PO DARBININKO PLUNKSNOS. Parašė F. V. — Kaina..... 2½d.

5. DARBININKO DOVANELĖ Darbininkams. Parašė F. V. Kaina..... 2½d.

6. APIE RELIGIJOS PRADŽIĄ IR JOS REIKALINGUMĄ. Parašė kun. J. Zidanavičius. — Kaina..... 5d.

7. LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS. Parašė Uosis. Kaina..... 5d.

8. LIUDVIKAS WINDTHORSTAS, vokiečių katalikiškos visuomenės budintojas.

Kaina..... 2½d.

9. ŽYDŲ KARALIUS. Drama. Vertė J. M. Širvintas. Kaina..... 1/3.

10. NETIKĖJIMO PRIEŽASTIS. Parašė K. V. K. Kaina..... 5d.

11. JMK IR SKAITYK. Parašė F.V., P. G. ir F. K. Kaina..... 2½d.

12. TĖSYBĖS VARDAN. Kaina 2½d.

13. KOMEDIJELES. Parašė Ursulė Gurkliutė. Kaina..... 5d.

14. KATALIKŲ SPAUDOS SAVAITĖ. Parašė J. E. K. ir U. Kaina..... 2½d.

Galima gauti ir kitokių knygų sulig parikalavimu. Čia parodyta knygų kainos su prisuontimu visur spaustuovės kaštais. Imantiems daug ekzemplierių duodame didelias nuošimčius.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS.“

281 Eglinton Street,
Glasgow.

NEBUK BE KATALIKIŠKO LAIKRAŠCIO.

AR esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausių užsirašyk ji. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad asiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsisakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuomenėje veikiama, reikia vis tēmyti gyvenimo bėgi, reikia pažinti katalikiškas įstaigas, organizacijas. Tą pažinsime sekdami spaudą.

Tie, kurie neskaito katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalunų suklaudinami, tokie įtiki atskalunų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose organizacijose, dr-jose, kuopose, parapajose ir visokiame veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.

Tokių suklaudinū lietuvių katalikų yra nemazai ir jie daug bledės pridaro. O tai taip yra, kad jie neskuto katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir viso apšviestumai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasigūdinti atlikū jima katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie katalikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaikymo ir platinimo.

Buk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

„DARBININKAS“

Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savaitėje \$1.50.

242 W. Broadway, South Boston, Mass.

„DRAUGAS“

(Dievraštis)

Metams \$7.00, Savaitinis Draugas metams \$3.00
1400 W. 46th Street, Chicago, Ill.

„VYTIS“

(Du ar tu mėnesyje)

Metams \$1.50, pusei metų 75 c.
731 W. 18 Street, Chicago, Ill.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“

(Savaitraštis)

Metams 2 dol., pusmečiui 1 dol.
281 Eglinton St., Glasgow S.S., Scotland

„TIKYBA IR DORA“

(Du ar tu mėnesyje)

Metams 75 c.

1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

„MUZIKAI“

(Mėnraštis)

Metams 3 dol., pusmečiui 1 dol. 50 c.
P. O. Box 172, Brooklyn, N. Y.

„PAŽANGA“

[Mėnraštis]

Metams 3 dol., psm., 1 dol. 50 c., atskiras numeris 25 c.
P.O. Box. 204 Girardville, Pa.

„ŽVAIGŽDĖ“

[Savaitraštis]

Metams 2 dol.

3554 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

„GARSAS“

[Savaitraštis]

Metams \$2.00

456 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

„ŽVIRBLIS“

[Mėnraštis]

Metams 1 dol., pusmečiui 75 c.
242 W. Broadway So. Boston Mass.

„ŠVIESA“

[Du ar tu mėnesyje]

Metams 50 c.

46 Congress Avenue, Waterbury, Conn.

„TAUTOS RYTAS“

[Mėnraštis]

Metams 50 c.

314 Mahoney Avenue, Mahoney City, Pa.

„MOKSLEIVIS“

[Mėnraštis]

Metams 1 dol.

P. O. Box 82, Westfield, Mass.